

Vlaams
Parlement

vergadering **C162 – LAN12**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 2 maart 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oprichting van het plattelandsfonds - 1273 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot het plattelandsfonds - 1365 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de agromilieumaatregel ‘feromoonverwarring’ - 1364 (2010-2011)	7
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het nieuwe Mestactieplan en het aangekondigde flankerend beleid vanuit het beleidsdomein Landbouw - 1402 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over flankerende maatregelen bij de inwerkingtreding van MAP 4 - 1445 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over flankerende maatregelen bij het Mestactieplan 2011-2014 - 1454 (2010-2011)	9
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het schorsen van invoerheffingen op granen - 1430 (2010-2011)	20
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de midtermevaluatie van het Vlaams Programmadoocument voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 - 1438 (2010-2011)	21

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oprichting van het plattelandsfonds - 1273 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot het plattelandsfonds - 1365 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, bij de bespreking van de beleidsbrief Landbouw 2010-2011 stelde u twee studies in het vooruitzicht, die de basis moesten leggen voor de oprichting van het plattelandsfonds. Dat moet dit jaar een decretale onderbouw krijgen. De eerste studie gaat na hoe het plattelandsfonds er kan uitzien. De tweede studie voorziet in een dynamische omschrijving van het begrip 'platteland', zodat het platteland op een genuanceerde manier kan worden benaderd.

Een van de aandachtspunten is zeker de specificiteit van de verschillende gemeenten. Het plattelandsfonds moet erin voorzien dat plattelandsgemeenten hun extra taken kunnen vervullen, vandaar het belang van laagdrempeligheid en het bevorderen van samenwerking tussen gemeenten, zodat alle gemeenten erin slagen om projecten op te stellen en in te dienen, die de basis vormen van financiële steun door het plattelandsfonds. Een ander belangrijk punt is het totale bedrag aan financiële middelen dat het fonds te zijner beschikking zal hebben.

Op dit ogenblik is er nog niet veel duidelijkheid over de stand van zaken. U had dat nochtans beloofd. Daarom wil ik de volgende vragen stellen. Werden de twee voornoemde studies in verband met het plattelandsfonds intussen afgerond? Wat zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen, enerzijds met betrekking tot de vorm van het op te richten plattelandsfonds en anderzijds met betrekking tot de omschrijving van het begrip 'platteland'?

Hoever staat het met de opmaak van een decretale onderbouw van het plattelandsfonds? Welke juridische structuur zal het plattelandsfonds krijgen en welke modaliteiten zullen worden bepaald voor de omschrijving van het begrip 'platteland'? Welke timing zult u aanhouden om het ontwerp van decreet in te dienen in het Vlaams Parlement?

Hoeveel financiële middelen zal het fonds te zijner beschikking krijgen? In welke garanties voorziet u inzake de laagdrempeligheid voor plattelandsgemeenten om projecten te kunnen indienen en het stimuleren van samenwerkingsverbanden tussen de gemeenten? Zijn er specifieke knelpunten waarmee een aantal plattelandsgemeenten kampen, die prioriteit krijgen bij het indienen van projecten?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister-president, collega's, ik wil met mijn vraag om uitleg vooral polsen naar de stand van zaken. Het blijkt immers, zoals zo vaak bij belangrijke dossiers die in beweging zijn, dat de lokale besturen zich vragen stellen. Het leeft op het terrein. We komen dichterbij 2012 en men vraagt zich af hoe het zit met de timing van dit dossier.

Ik had u dan ook graag een aantal vragen gesteld, minister-president. Wat zijn de conclusies van de studies? Wat zijn de eventuele criteria om als gemeente in aanmerking te komen voor het plattelandsfonds? Wat is het budget van het plattelandsfonds? Wanneer zal het plattelandsfonds in werking treden?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, ik sluit me graag aan bij de vragen van de collega's. We hebben hier enkele maanden geleden al een aantal vragen gesteld over het plattelandfonds, en het zal nu ook zeker niet de laatste keer zijn dat het hier ter sprake komt. Bij de vorige bespreking hebt u gezegd dat de resultaten van de studies eind 2010 verwacht werden. Het lijkt me dus een correcte vraag van de collega's om nu eens te peilen naar een stand van zaken. Die studies zouden uiteindelijk toch de basis vormen voor de verdere uitwerking van het fonds en voor de afbakening van platteland. Ik sluit me graag aan bij de vraag naar de stand van zaken.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, dit is inderdaad een heel belangrijk item. Het is een van de speerpunten van het regeerakkoord met betrekking tot het plattelandbeleid. We hebben voor de financiering van de lokale besturen al het Gemeentefonds en het Stedenfonds, en nu zou er ook een plattelandfonds komen, dat een opstap kan zijn naar meer.

Op termijn moeten we mijns inziens vooral nadenken hoe we de globale financiering van de lokale besturen kunnen herbekijken en heroriënteren. Als we vandaag kijken naar de parameters en de verdelingscriteria van het Gemeentefonds, merken we dat de ene stad of gemeente 1 euro ontvangt, en de andere 12 euro. Je zit dus met een verdeling van 1 op 12 in de extremen. Bovendien zal de stijging met 3,5 procent van het Gemeentefonds op jaarbasis die grote discrepantie nog vergroten. We moeten dus eens bekijken hoe we alle fondsen die er vandaag zijn voor de lokale besturen kunnen heroriënteren. Het plattelandfonds kan op dat vlak een eerste stap in de goede richting zijn.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik steun deze vragen. De vaste leden van de commissie weten dat wij tijdens de afgelopen jaren al meermaals vragen hebben gesteld en hebben gedebatteerd over een van de speerpunten op dat vlak uit het Vlaams regeerakkoord, namelijk het plattelandfonds. Eerst moet het begrip worden omschreven. Nadien komen alle actoren die geïnteresseerd zijn op de proppen. Het zal ook geen gemakkelijke oefening zijn om te bepalen wie wel en wie niet kan genieten van middelen uit dat fonds. En dan is er de budgettaire context die het ook niet eenvoudig maakt om een concrete invulling te geven aan dat plattelandfonds.

Ik vrees echter dat het plattelandfonds niet als een extra wordt gezien maar gewoon als een aanvulling van de middelen uit het Gemeentefonds. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Minister-president, ik hoop dat uw antwoord niet zal zijn wat ik vrees, namelijk dat de invulling van het plattelandfonds misschien niet voor deze legislatuur zal zijn.

De voorzitter: We hebben binnen de commissie afgesproken dat zodra de voorbereidende studies klaar zijn, ze hier zullen worden toegelicht.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sintobin, maak u geen zorgen. Dat zal mijn antwoord niet zijn. Deze legislatuur zullen we ook dit niet onbelangrijk onderdeel van het regeerakkoord vorm geven. Met uw steun zal me dat zeker lukken.

Ik geef een stand van zaken over het onderzoek in verband met de omschrijving van het platteland. Aan de Universiteit Gent is de opdracht toevertrouwd om een vlot werkbaar manier uit te dokteren om met de omschrijving van het platteland in Vlaanderen om te gaan. Het resultaat van al dat denkwerk is een gloednieuwe methodiek om het platteland dynamisch te omschrijven. Dit maakt het mogelijk om het werkingsgebied van het plattelandbeleid af te stemmen op de verschillende beleidsthema's, beleidsprioriteiten en doelgroepen, ideaal om het toepassingskader van instrumenten zoals het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO), het plattelandfonds enzovoort te ondersteunen. De methodiek is

klaar. De universiteit legt nu in samenwerking met de stuurgroep de laatste hand aan het technisch rapport.

In het eerste luik van het onderzoek werden de verschillende definities, afbakeningen en gehanteerde criteria voor het platteland verzameld en werd onderzocht in welke mate die bruikbaar zijn voor het Vlaamse plattelandsbeleid. Hieruit kon worden geconcludeerd dat het percentage van Vlaanderen dat tot het platteland behoort, naargelang de gebruikte definities en criteria varieert van 9 tot 93 procent van het Vlaamse grondgebied. Er is ooit een studie gelanceerd door een of andere organisatie waaruit bleek dat Vlaanderen geen platteland meer zou hebben. Die mensen waren nog nooit buiten geweest. Er is dus wel degelijk een serieuze vork van 9 tot 93 procent van het Vlaamse grondgebied dat als Vlaams platteland kan worden geclassificeerd.

De verschillende definities vertrekken ieder vanuit een bepaalde invalshoek of beleidscontext met de daaraan gekoppelde waarde en voor- en nadelen. Vanuit het oogpunt van het plattelandsbeleid zijn dergelijke eenzijdige benaderingen voor de omschrijving van het platteland niet werkbaar.

In het tweede luik van het onderzoek ontwikkelde de Universiteit Gent een methodiek die ertoe bijdraagt dat bepaalde thema's visueel in beeld worden gebracht zodat er kan worden bepaald waar het beleid welke maatregelen moet nemen.

In het onderzoek werd de methodiek toegepast op zes thema's waarrond momenteel in Vlaanderen een plattelandsbeleid wordt gevoerd. Ik som ze op: behoud en/of versterken van de open ruimte, aanleg, onderhoud en beheer van lokale infrastructuur, garanderen van minimale en/of aangepaste bereikbaarheid, behoud en/of versterking van de lokale economie, onderhoud en beheer van lokaal patrimonium, en aanbieden van minimale diensten.

Concreet is er voor deze zes thema's een kaart van Vlaanderen gemaakt waarop duidelijk af te lezen valt waar een bepaalde problematiek zich het scherpst voordoet en waar het beleid dus best op inzet. Het hanteren van deze methodiek laat toe een kader te creëren voor de gebiedsgerichte inzet van verschillende instrumenten zoals het plattelandsfonds, het PDPO III, nieuwe oproepen tot plattelandsinitiatieven, landinrichting of ruilverkaveling. Dit is nog niet gefinaliseerd. Daar vinden nog vergaderingen over plaats.

Wat het plattelandsfonds betreft, werd een eerste deelrapport opgeleverd. In dat rapport worden een aantal mogelijkheden geschetst over de financiering. Opteren we voor een algemene financiering, een projectfinanciering, een programmafinanciering of een mengvorm?

Ook het aspect van de criteria voor de afbakening van de gemeenten is aan bod gekomen. Deze voorstellen worden nu verder afgetoetst met diverse actoren, waaronder de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten.

Een belangrijk eerste uitgangspunt bij het uitwerken van het plattelandsfonds is alvast om de administratieve last voor de gemeenten zo minimaal mogelijk te houden. Daarmee kom ik tegemoet aan de geringe bestuurskracht en de lage personeelsbezetting van de plattelandsgemeenten. Daarom wordt gewerkt in een richting waarbij de gemeenten hun plattelandsbeleid moeten kunnen integreren in bestaande administratieve processen, zonder een nieuw document met zware procedures te moeten opmaken.

Heel wat activiteiten die passen binnen de zes thema's, kunnen vandaag immers wegens een gebrek aan middelen niet uitgevoerd worden maar liggen uitvoeringsklaar. Dit is ook conform de afspraken in het Planlastendecreet. Het Gemeentedecreet bepaalt bijvoorbeeld dat elke gemeente een zesjarig strategisch plan moet opmaken. Op dit ogenblik beschikt elke gemeente over een beleidsplan. Conform het ontwerp-Planlastendecreet en gelet op onze zorg om geen bijkomende plannen op te leggen kunnen deze bestaande algemene beleidsplannen dus als kader dienen.

Het tweede uitgangspunt is dat het aantal gemeenten dat een beroep zal kunnen doen op financiering door het plattelandsfonds, beperkt zal zijn. Door een te grote versnippering over te veel gemeenten blijven de meest behoeftige gemeenten in de kou staan. Als er sprake is van een groeipad voor die middelen, kan er daarna dan mogelijk wel in een uitbreiding van het aantal gemeenten worden voorzien. Het heeft weinig zin om iedereen een aalmoes te geven. Daar wordt niemand beter van, en zeker niet die gemeenten die het meest nood hebben aan bijkomende steun.

Het ontwerp van decreet zal een aantal inhoudelijke thema's bevatten waarrond de gemeenten hun plattelandsbeleid en concrete projecten moeten opbouwen. Mijnheer Callens, u peilt naar specifieke knelpunten waarmee een aantal plattelandsgemeenten kampen. Ik kan u meedelen dat bijvoorbeeld het onderhoud van landbouwwegen op het platteland, waarover in het verleden ook een voorstel van resolutie is ingediend in het Vlaams Parlement, als thema zal worden opgenomen. Een ander voorbeeld is dat van de problematiek van de trage wegen. Ik geef maar twee voorbeelden: dit is niet exhaustief. Er zijn nog heel wat andere thema's.

Mijnheer Sintobin, u vreest dat we daar in deze legislatuur niet in zullen slagen. Dat zou natuurlijk niet correct zijn, zeker omdat de leden dat een belangrijk punt vinden. Zeker vanuit het perspectief van de plattelandsgemeenten is het zelfs een van de speerpunten. We zullen verder werken, zodat we dat in de loop van dit jaar zullen kunnen voltooien en dus een ontwerp van decreet zullen kunnen voorleggen. Zo zou dat in 2012 toch in zekere mate geoperationaliseerd zijn. Het is niet onbelangrijk daar middelen voor te hebben. Er zal sprake zijn van een groeipad. Zeker vanaf 2013 zullen we daar voldoende middelen voor kunnen vrijmaken.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben het eens met de punten en de manier van aanpakken. Ik hoop alleen dat ook zal worden bekeken hoe recreatie, landbouw en milieu nog beter kunnen samengaan. Dat mag niet worden vergeten. Misschien kan dat worden aangepakt via die doelstellingen van dat plattelandfonds.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Dat was heel concreet wat de timing betreft, en de stand van zaken.

Deze kleine discussie en de uiteenzettingen van de sprekers geven aan hoe belangrijk dit dossier is, ook voor het slagkrachtiger maken van de lokale besturen. De voorzitter heeft gesteld dat het verdere verloop hier regelmatig aan bod zal komen. Misschien zal dat ook het geval zijn in de commissie Binnenlands Bestuur. Het gaat immers ook over de lokale besturen.

Zoals de heer Verfaillie heeft aangegeven, gaat deze discussie veel ruimer. Ze gaat ook over de heroriëntatie van de financiële middelen. Minister-president, ik ben ervan overtuigd dat u ook wel beseft dat ook dat totaal dossier opnieuw aan bod zal komen. Er is het plattelandfonds enerzijds en er zijn de financiële middelen voor de lokale besturen in het Gemeentefonds en het Stedenfonds anderzijds. In de toekomst moet dat verder worden bekeken, met het oog op het slagkrachtig maken van al die lokale besturen in Vlaanderen.

De voorzitter: Dit dossier zal nog dit kalenderjaar opnieuw aan bod komen in deze commissie.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de agromilieumaatregel ‘feromoonverwarring’ - 1364 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Voorzitter, minister, in het kader van de Health Checkdoelstellingen van de Europese Commissie werd in 2010 de agromilieumaatregel ‘feromoonverwarring’ ingevoerd, als alternatief voor de chemische bestrijding van de fruitmot in de appel- en perenteelt. Deze techniek is belangrijk in het kader van een milieubewuste en residuvrije teelt. Door deze maatregel kunnen fruittelers die deze techniek toepassen, op een jaarlijks steunbedrag van 250 euro per hectare rekenen, op voorwaarde dat ze een vijfjaarlijkse verbintenis aangaan om de techniek op minstens 1 hectare toe te passen. De financiële steun is afkomstig uit Europese fondsen, met cofinanciering vanuit Vlaanderen.

Een jaar na de inwerkingtreding blijkt deze agromilieumaatregel een groot succes. Bijna zeshonderd fruittelers passen deze techniek van feromoonverwarring toe op 7500 hectare oppervlakte. De milieuvriendelijke techniek wordt dus meteen toegepast op de helft van het totale areaal aan pitfruit, zijnde 15.000 hectare.

Dit succes heeft echter ook een keerzijde. De Vlaamse Regering heeft immers beslist dat er geen financiële middelen bij zullen komen als nog meer telers deze techniek gaan toepassen. Als de agromilieumaatregel op meer dan 7500 hectare wordt toegepast, zal de subsidie dus afnemen.

Minister-president, hoeveel overeenkomsten voor feromoonverwarring werden al afgesloten en voor welke oppervlakte? In het kader van de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit (GMO) bestaat er ook nog een ander systeem van terugbetaling van de toepassingskosten van de verwarringstechniek. Beide systemen mogen niet worden gecombineerd. Hoeveel hectare wordt via de GMO gesubsidieerd? Is er voldoende controle op, om dubbele subsidiëring te vermijden? Worden de engagementen van 250 euro per hectare voor de duur van de vijfjaarlijkse verbintenis nagekomen door de Vlaamse overheid? Klopt het dat er geen bijkomende middelen worden vrijgemaakt indien meer telers deze techniek gaan toepassen? Zo neen, op welke subsidiebedragen kunnen die bijkomende aanvragen dan rekenen? Werd het eerste toepassingsjaar van deze techniek al geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de conclusies met betrekking tot de milieu-impact en welk effect wordt gesorteerd met betrekking tot de export?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Robeyns, ik dank u voor de vragen. We hebben het er al eens over gehad en ik heb het ook al in een aantal van mijn speeches meegenomen – waarschijnlijk zal dat er niets mee te maken hebben –, maar deze verwarringstechniek kent een ongelooflijk succes.

Ik kan dat met cijfers aantonen. In 2010 waren er 583 aanvaarde aanvragen. De totale oppervlakte waarvoor in 2010 subsidies voor de verwarringstechniek werden aangevraagd bedroeg 7489,62 hectare. Dat was veel meer dan de 2000 tot 2500 hectare die de administratie had ingeschat en waarvoor initieel de nodige budgetten waren ingeschreven. De verwarringstechniek is dus een groot succes in deze sector. Via verschuivingen binnen de begroting werden alsnog de nodige middelen gevonden om alle aanvragen te honoreren. Dat was geen eenvoudige taak, maar het is heel positief dat dit zo’n succes kent.

In het kader van de GMO kunnen de kosten van erkende producten, met factuur als bewijsstuk, worden ingebracht als biologisch bestrijdingsmiddel in de appel- en perenteelt. Het betreft geen hectarepremie. Er is een effectieve controle op dubbele subsidiëring. Elke betrokken producentenorganisatie wordt gevraagd een overzicht van hardfruittelers te

bezorgen die GMO-steun vragen voor de inzet van erkende producten. Jaarlijks gebeurt een kruiscontrole tussen deze GMO-gegevens en de gegevens over de agromilieumaatregel verwarringstechniek. De afdeling Structuur en Investerings, die instaat voor controle GMO, en de afdeling Markt- en Inkomensbeheer van het Agentschap voor Landbouw en Visserij, die instaat voor controle agromilieumaatregelen, wisselen hiervoor gegevens uit.

In geval van een dubbele aanvraag, is de afspraak dat de verbintenaanvraag bij de afdeling Markt- en Inkomensbeheer geweigerd wordt wegens GMO-steun. Dat probleem is zeer beperkt. In 2010 was er slechts een producentenorganisatie die voor een teler kosten ingebracht heeft. Deze teler heeft geen aanvraag voor de agromilieumaatregel verwarringstechniek ingediend. Dat probleem is dus bijna academisch en bijna niet-bestaande, toch in 2010.

Wat betreft de problematiek van de 250 euro, breng ik even in herinnering het artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieumaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling. Daarin was oorspronkelijk gesteld dat de landbouwer voor de verwarringstechniek, afhankelijk van de kredieten op de begroting van het Vlaamse Gewest die daartoe goedgekeurd zijn, een jaarlijkse subsidie kan ontvangen van maximaal 250 euro per hectare. We hadden dus zelf al wat armslag genomen: afhankelijk van de kredieten en maximaal 250 euro per hectare. De Vlaamse Regering heeft in de recente wijziging van het besluit van enkele weken geleden deze formulering verder verfijnd in het licht van een duidelijke budgettaire transparantie.

Mede in het licht van de begrotingsdiscipline binnen de Vlaamse Regering is vanaf 2011 voor deze maatregel een geslotenveloppesysteem ingevoerd, zodat we niemand moeten teleurstellen omdat het geld op is. De subsidie van 250 euro per hectare blijft gegarandeerd tot een geconstateerde oppervlakte van 7500 hectare voor de subsidiemaatregel verwarring. Als we onder de 7500 zitten, krijgt iedereen 250 euro. Daarboven gaan we het bedrag verminderen. Sommigen zeggen dat wie al is ingestapt, zeker die 250 euro moet krijgen. Ik ben van mening dat we er belang bij hebben dat er zoveel mogelijk mensen instappen. Die uitgangspositie leidt er dan toe dat het bedrag wordt verlaagd. Liever meer hectare en een grotere toepassing van deze verwarringstechniek dan een beperkte toepassing met die 250 euro.

De jaarlijkse subsidie voor deze maatregel bedraagt maximaal 1.875.000 euro. Als de geconstateerde oppervlakte voor deze maatregel groter is dan 7500 hectare, wordt het subsidiebedrag procentueel verminderd, zoals ik al zei. Ik vind het in elk geval heel belangrijk dat er nog nieuwe instappers in het systeem kunnen komen. Een eventuele procentuele vermindering lijkt mij bovendien beter dan een maximumaantal hectare in te stellen per bedrijf, waardoor bedrijven die veel hectare onder het systeem brengen, zouden worden afgestraft. Uit contacten met de toeleveringssector en de fruitsector zelf, leidt mijn administratie ondertussen af dat het aantal hectare dit jaar ongeveer hetzelfde zal blijven, zodat hoogstens een lichte daling van het subsidiebedrag wordt verwacht. Ook dat debat is mogelijk wat academisch, want we zullen die 7500 hectare niet zwaar overschrijden. Kijkend naar de toekomst: elk jaar wordt de begroting goedgekeurd. Wait and see. Zo denken we dat probleem te hebben opgelost.

Omdat het verkoopseizoen van het geproduceerd fruit nog loopt, kunnen er nog maar gedeeltelijke besluiten worden geformuleerd over de valorisatie van de implementatie van deze techniek. Mede door het gebruik van de verwarringstechniek is de fruitteler in 2010 in de mogelijkheid geweest om zijn bestrijdingsstrategie op een meer milieubewuste, duurzame wijze aan te pakken.

De eerste besluiten ten aanzien van de milieu-impact zijn positief. Uit gegevens van de coöperaties blijkt dat de verwarringstechniek zeker in 2010 een positieve bijdrage heeft geleverd in het streven naar minder restanten van actieve stoffen. De telers hebben minder naar de klassieke gewasbeschermingsmiddelen tegen fruitmot gegrepen, ondanks de extreem hoge fruitmotpopulatie het afgelopen jaar. De strengere bovenwettelijke voorwaarden

resulteren daarom niet onmiddellijk in een meerprijs voor de producent, maar resulteert wel in het feit dat bepaalde partijen al dan niet aangeboden kunnen worden in belangrijke afzetlanden zoals Duitsland en Rusland, waar een zeer streng residubeleid wordt gevoerd.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Het is misschien een academisch debat, maar u begrijpt dat de fruittelers die in 2010 zo'n overeenkomst hebben gesloten, ongerust zijn als ze horen dat er misschien iets wordt gewijzigd. Ik heb er alle begrip voor dat de landbouwers worden gestimuleerd om in het systeem te stappen. Het is een succes. Ik heb vooral onthouden dat het niet over een groot verschil zou gaan. Als het al zou verminderen, zou dat minimaal zijn. Ik vind het heel positief dat er eerst een evaluatie komt. De milieu-impact en de export zijn tevens positief. Ik zal dit verder opvolgen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Wie heeft de techniek uitgevonden?

Minister-president Kris Peeters: Kent u de techniek? Ik zal het nog eens uiteenzetten. Op de fruitbomen wordt een klein strookje bevestigd dat de geur van vrouwelijke fruitmotten verspreidt. De mannelijke fruitmot wordt daardoor aangetrokken, maar er zijn helemaal geen vrouwelijke fruitmotten aanwezig. De mannelijke fruitmot raakt zo in verwarring dat hij zich niet meer kan voortplanten. De populatie wordt op een milieuvriendelijke en efficiënte wijze gedecimeerd. Maar ik weet niet wie de techniek precies heeft uitgevonden.

– *De heer Karlos Callens treedt als waarnemend voorzitter op.*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het nieuwe Mestactieplan en het aangekondigde flankerend beleid vanuit het beleidsdomein Landbouw - 1402 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over flankerende maatregelen bij de inwerkingtreding van MAP 4 - 1445 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over flankerende maatregelen bij het Mestactieplan 2011-2014 - 1454 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, minister-president, dames en heren, u dacht misschien: het Mestactieplan is toch iets voor de commissie Leefmilieu? Maar als we onszelf als commissie Landbouw au sérieux willen nemen, moeten we dit nieuwe Mestactieplan en de gevolgen ervan voor de landbouw eens bespreken.

Minister-president, u hebt trouwens al allerlei aankondigingen gedaan. Ik veronderstel dat u een uitstekende student was aan de universiteit en dat u geen enkele buis kreeg. Maar onlangs hebben u en minister Schauvliege een dikke buis gekregen. Niet alleen van ons, niet alleen van ABS, maar ook van de Boerenbond kreeg u scherpe kritiek. Het is jaren geleden dat de

Boerenbond zo fel heeft gereageerd op voorstellen van de Vlaamse overheid. Ook ten opzichte van uw partij was de bond heel scherp. De parlementsleden mogen het nu overal te velde gaan uitleggen, nietwaar mevrouw Rombouts?

De teleurstelling en de frustratie bij de landbouworganisaties over het nieuwe Mestactieplan is dus bijzonder groot en dat is begrijpelijk. Ze zijn bijzonder scherp en vernietigend voor de Vlaamse overheid. De citaten in mijn vraag om uitleg dateren van half februari. De acties zijn nog maar gestart, ik vermoed dat ze nog zullen verscherpen. Ik vrees dat de frustratie dermate groot is bij de landbouwers dat ze de acties zullen opvoeren in de komende weken. Ik lees u enkele citaten voor.

“Ik begrijp niet dat men niet in staat is om een goed onderbouwd voorstel, waarvan men zelf gezegd heeft dat men erin gelooft, te verdedigen. Zijn er dan twee soorten wetenschap in Europa: een Vlaamse en een Europese...?”

“De eerste reactie is er een van grote teleurstelling. Het voorstel houdt weinig of geen rekening met de vooruitgang die de voorbije jaren werd geboekt. De voorgestelde normen betekenen een zeer grote verstrenging, in die mate zelfs dat men zich de vraag kan stellen of dit actieplan niet haaks staat op de goede landbouwpraktijken.”

“Het resultaat van wat zich het voorbije jaar heeft voorgedaan, is een diepe vertrouwensbreuk tussen de Vlaamse overheid en de land- en tuinbouw. Om dat vertrouwen te herstellen zal tijd en overtuigingskracht nodig zijn, geen loze praatjes.”

“Het resultaat is onvoldoende, een dikke – als ik het in studententermen mag uitdrukken – buis. Wij hadden ook aan onze minister-president gevraagd om zijn gewicht in de schaal te werpen, maar dat heeft evenmin mogen baten: hij deelt in de buis.”

Deze citaten vond ik op de webstek van de Boerenbond en het Vlaams infocentrum land- en tuinbouw (VILT). Het zijn bijna allemaal citaten van de heer Vanthemsche. Ik breng dus onderbouwde citaten van andere landbouworganisaties of van een politieke oppositiepartij. Ik zou nog een tijdje kunnen doorgaan.

Minister-president, u kwam ook op het voorplan toen dit bekend raakte. U zei dat u door middel van flankerende maatregelen land- en tuinbouwers wilt helpen om de doelstellingen van het nieuwe Mestactieplan te halen en om de negatieve effecten te milderen: “Met dergelijke flankerende maatregelen willen we de boeren maximaal bijstaan zodat zij binnen de nieuwe normen hun bedrijf op een rendabele manier kunnen blijven uitbaten.”

Vandaar mijn vragen, minister-president. Welke rol hebt u nu eigenlijk gespeeld bij het tot stand komen van het nieuwe MAP? De landbouworganisaties hadden u persoonlijk gevraagd uw gewicht in de schaal te werpen. Zij hadden blijkbaar niet voldoende vertrouwen in minister van Leefmilieu Schauvliege. Ik ga hier in deze commissie zeker niet herhalen wat ik allemaal over haar heb gehoord. Wat was uw betrokkenheid bij de onderhandelingen als minister van Landbouw? Ik begrijp natuurlijk dat er een scheiding is tussen de beleidsdomeinen, maar als minister van Landbouw hebt u hier ook een verantwoordelijkheid. Werden de onderhandelingen met Europa goed aangepakt? Viel er niets meer uit de onderhandelingen te halen? Wat zijn de gevolgen van dit nieuwe MAP voor de land- en tuinbouw? De cijfers over de financiële gevolgen brengen mij aan het schrikken.

Wat moeten wij concreet verstaan onder de door u aangekondigde flankerende maatregelen?

Ik heb nog een bijkomende vraag. U zult waarschijnlijk zeggen dat dit iets voor Leefmilieu is, maar u weet dat er enorm veel kritiek is op de werking van de Mestbank. Hij werd opgericht met als prioritair thema de begeleiding van de landbouwers. Later kwam daar de knipperlichtfunctie bij. Wat er nu van overblijft, zeker in de perceptie van de landbouwers, is: controle, controle, controle en nogmaals controle. Beide landbouworganisaties eisen een grondige evaluatie van de Mestbank. Er is zelfs een landbouworganisatie die vraagt dat de Mestbank wordt overgebracht van het beleidsdomein Leefmilieu naar het beleidsdomein

Landbouw. Ik weet niet of dat decretaal mogelijk is, maar ik veronderstel van wel. Ik ga ervan uit dat deze commissie de landbouw veeleer economisch benadert en dat men niet, zoals de Mestbank nu bezig is, een ecologisch paradijs wil bouwen op een economisch kerkhof.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, wij worden als parlementsleden die nauw aanleunen bij de landbouwsector in alle regio's en provincies aangesproken over MAP 4. Uit de bloemlezing die de heer Sintobin daarnet gaf, blijkt dat er op het veld een grote bezorgdheid bestaat.

De landbouworganisaties reageren inderdaad scherp. Zij vinden dat MAP 4 de economische leefbaarheid van de sector bedreigt, dat het nieuwe plan onvoldoende de inspanningen van de landbouwers voor betere waterkwaliteit waardeert, dat de Mestbank zijn rol van begeleider en voorlichter van de landbouwers onvoldoende uitoefent en dat de administratieve formaliteiten te complex en onvoldoende adequaat zijn. Bovendien weten ze zich onvoldoende betrokken bij de voorbereiding van dit nieuwe plan. Kortom: de ontgoocheling bij de boeren is groot. Minister-president, u weet dat, u hebt al voldoende gesprekken gehad.

Op dinsdag 22 februari voerde de Boerenbond een eerste actie tegen MAP 4 in Evergem. Er volgden al andere provincies en ook andere landbouworganisaties voerden actie. De Boerenbond heeft een eisenbundel bekendgemaakt en dit op zes verschillende terreinen: flankerende maatregelen, derogatie, opvolging nitraatresidu en meetnet, bemestingsadviezen tuinbouw, administratieve vereenvoudiging en ten slotte het controlebeleid. Veel van deze maatregelen behoren evident tot de bevoegdheid van de minister voor Leefmilieu, een aantal andere behoren tot de bevoegdheden van de minister van Landbouw. Vandaar mijn vraag in deze commissie.

Ik zal de gegeven voorbeelden niet opnieuw opsommen. De commissieleden kennen ze intussen. Ze staan in de schriftelijke voorbereiding die ik heb overgemaakt.

Minister-president, u hebt uiteraard niet stilgezeten. U hebt de voorbije weken meerdere maatregelen aangekondigd die u op korte termijn wenst te nemen. Welk engagement mogen we van u verwachten voor het flankerend landbouwbeleid? Voor welke specifieke punten? Met welke timing? Met welke financiële middelen? U bent inderdaad zo alert geweest om te reageren op de vragen die vanuit de sector naar boven zijn gekomen.

Mijn tweede vraag is hier al vroeger, in een andere context, aan bod gekomen. Denkt u ook aan een vangnet voor de bedrijfsleiders die moeten afhaken omdat ze de nodige financiële consequenties niet aankunnen?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, we hebben vandaag te maken met de ontwerptekst van het MAP 4 2011-2014. Die tekst wordt momenteel onderworpen aan een publieke raadpleging. Er zijn al heel wat reacties op gekomen en er werden al heel wat bezorgdheden geuit. Dat de onderhandelingen tussen Vlaanderen en de Europese Commissie moeilijk verlopen, is geen nieuw element. We hebben daarover de voorbije maanden onze bezorgdheid geuit en we hebben daarover de nodige discussies en vragen gehad. Maar het is belangrijk – zeker gezien de inspanningen die in het verleden zijn geleverd en de inspanningen die op dat vlak werden geboekt – dat de tekst die vandaag op tafel ligt het resultaat is van onderhandelingen. Daarin stelt de Europese Commissie heel duidelijk dat er een verscherping moet komen van een aantal acties omdat de doelstellingen in het kader van de Nitraatrichtlijn en de kaderrichtlijn Water sneller moeten worden bereikt. Er wordt duidelijk een norm naar voren geschoven: tegen 2014 mag de norm van 50 milligram per liter nog maar in 16 procent van de meetpunten worden overschreden.

Iedereen moet heel goed beseffen dat dit geen eenvoudige doelstelling is. Op de publieke raadpleging hebben we heel wat reacties gehoord. Iedereen weet dat landbouwers van immens goede wil zijn om resultaten te boeken. Ze hebben nu eenmaal de eigenschap niet stil te blijven staan of bij de pakken te blijven zitten, maar vooruit te kijken. Maar er moet uiteraard een weg zijn in het diepe water. Het is belangrijk dat iedereen beseft dat flankerende maatregelen belangrijk zijn om die weg te kunnen banen naar de goede doelstellingen.

De minister-president heeft intussen gemeld dat hij daarop wil inzetten en dat dit een belangrijke stap is om de doelstelling te bereiken. Dan is de vraag waar we bij flankerende maatregelen precies aan denken. Er wordt dan snel gedacht aan financiële ondersteuning en administratieve vereenvoudigingen. De landbouworganisaties hebben zelf heel wat voorstellen op tafel gelegd.

Op welke wijze kunnen landbouwers goed geïnformeerd en begeleid worden? De start van een nieuw actieplan is in dat verband een heel belangrijk moment. We hebben er bij het vorige actieplan al op gewezen dat er nood is aan goede informatie en begeleiding. We hebben echter ook moeten vaststellen dat dat niet altijd van een leien dakje liep en niet altijd het verhoopte resultaat heeft opgeleverd.

Als we het over informatie en begeleiding hebben, denk ik ook aan de praktijkcentra, die momenteel uitgebreid en toegepast landbouwkundig onderzoek doen en de ervaring hebben om dat onderzoek te transformeren naar de concrete bedrijfssituaties van landbouwers zelf. De praktijkcentra hebben door de jaren heen een goede vertrouwensrelatie opgebouwd met land- en tuinbouwers.

We hebben dat aspect van begeleiding en informatie ook opgelegd aan de Mestbank, maar we stellen vast dat de vertrouwensband tussen de Mestbank en de landbouwers en landbouworganisaties wat moeilijker ligt. Dat kan ermee te maken hebben dat de Mestbank meerdere taken heeft, namelijk informeren, begeleiden en controleren. In hoeverre kunnen we daar toch voor een verbetering zorgen? Voor een goede begeleiding en informatie is een vertrouwensband immers cruciaal. Kan daar vanuit Landbouw en vanuit de praktijkcentra mee op worden ingezet?

Minister-president, welke concrete acties worden onderzocht om als flankerende maatregelen voor te stellen? Welke rol kan het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) daarbij spelen? Hoe kan er verder worden gewerkt aan bijvoorbeeld de administratieve vereenvoudiging?

Kunnen de praktijkcentra, die momenteel een goede vertrouwensband hebben met de land- en tuinbouwers, enerzijds een sterkere rol spelen bij het uitgebreidere specifieke onderzoek en anderzijds een sterkere en bredere rol opnemen in de begeleiding van de land- en tuinbouwers, met name voor het bereiken van de doelstellingen die nu vooropgesteld worden? Welke bijkomende maatregelen zijn daarvoor nodig?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, wij staan niet zo negatief tegenover het nieuwe MAP als sommige collega's. Voor ons is het behalen van de Europese milieukwaliteitsnormen in elk geval essentieel. Dat impliceert inderdaad dat we noodgedwongen weer een aantal normen moeten verstrengen. Als we opnieuw een verlenging van de derogatie willen krijgen, moet daar toch iets tegenover staan.

Wij vinden in het nieuwe MAP toch een aantal heel positieve elementen: de fosfaatnormen die bepaald worden in functie van het type gewas van de planbehoefte, bemestingsnormen voor stikstof afhankelijk van bodemtype en van de teelt, aandacht voor de nutriëntenhoeveelheid in dierenvoeding, en dan nog een aantal kleinere maatregelen met betrekking tot de reglementering van bemesting op hellende terreinen, de opslag van mest op het veld en dat soort zaken. Wij zien daar dus wel een aantal haalbare en positieve elementen in.

Uiteraard zetten wij ook volop in op de professionele begeleiding van de landbouw en de sensibilisering van de landbouwer. Maar we denken dat het plan een kans moet krijgen. We wisten ook bij voorbaat dat het voor de ene – de milieubewegingen – lang niet ver genoeg zou gaan en voor de andere – de landbouworganisaties – veel te ver. We moeten daar dus ergens een gulden middenweg in zoeken. In dat verband zijn wij, samen met de collega's, geïnteresseerd in hoe die flankerende maatregelen er dan inhoudelijk kunnen uitzien.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister-president, collega's, in december zat ik in een panelgesprek met het hoofd van de studiedienst van de Boerenbond. Die man zei me toen al dat wat we nu op tafel krijgen, onvermijdbaar was. Hij zei dat we met ons landbouwbeleid te traag vooruit zijn gegaan, en dat Europa dus heel streng zou zijn en ons zou dwingen vooruitgang te boeken. Hij was zich daar volledig van bewust.

Ik denk dan ook dat de landbouwsector en de Boerenbond binnenkamers verdomd goed weten wat er aan de hand is. Ze hebben het proces van MAP 4 van nabij kunnen volgen, ze hebben er uitvoerig over bericht in hun ledenblad Boer en Tuinder enzovoort. Ik denk dus niet dat wat nu voorligt, voor hen een complete verrassing betekent.

Men vertrekt in MAP 4 voor een stuk vanuit de goede landbouwpraktijk, rekening houdend met het soort gewas, welke soort bodem welke meststoffen aankan enzovoort. Men vertrekt van de onttrekkingsnorm. Dat is ecologisch goed, maar het is ook goed voor de landbouwpraktijk. Ik denk echter, zoals ik ook al aan minister Schauvliege heb gezegd, dat dat weer een probleem veroorzaakt op het vlak van opvolging, controle en toepasbaarheid. Het zit qua bedoeling goed in elkaar, maar ik zie dat probleem wel.

Als de minister-president flankerende maatregelen belooft, heb ik daar op zich geen probleem mee. Ik heb daar ook in die zin op gereageerd: doe dat, in functie van het halen van de milieudoelstelling. Maar er valt toch een kanttekening bij te plaatsen. We kunnen niet aan de ene kant in flankerende maatregelen en financiële steun voorzien om een bepaalde doelstelling te bereiken en aan de andere kant een varkensstapel blijven subsidiëren die blijft uitbreiden. Ik heb daar ook een schriftelijke vraag over gesteld om na te gaan hoeveel subsidies er gaan naar een uitbreiding van de varkensstapel. Langs de ene kant verhogen we het mestaanbod en de capaciteit van de mestverwerking die op zich ook een milieuprobleem kan betekenen. Langs de andere kant wordt voorzien in dezelfde of in bijkomende middelen om dat milieuprobleem via MAP 4 aan te pakken. Een en ander spoort niet met elkaar.

Twee weken geleden heeft de Nederlandse Kamer aangenomen dat er in Nederland geen nieuwe stallen meer bijkomen. De megastallen wordt een bouwstop toegeroepen. Daar grijpt men wel degelijk in. Hier volgt men twee sporen waardoor we dweilen met de kraan open.

Het is goed dat er flankerende maatregelen worden genomen, maar dan moet u wel stoppen met steeds bijkomende uitbreidingen toe te staan in de varkenshouderij met subsidies. Neem die subsidiegelden weg en investeer die in het halen van de doelstellingen van MAP 4.

De heer Karlos Callens: Volgens de landbouworganisatie ontstaan er via dat nieuwe MAP twee problemen. Als er minder bemesting is, dan heeft men meestal minder productie. Er zijn ook problemen met het verwijderen van de mest bij de varkens- en dierenhouders.

Minister-president, toen de Mestbank werd opgericht, heb ik gezegd dat 90 procent van uw personeel moest worden ingezet om de landbouwers te informeren. Ik treed diegenen bij die voorstander zijn van een gerichte bemesting. Gerichte bemesting is de enige manier om tegemoet te komen aan een productievermindering. Via een gerichte bemesting kan men misschien dezelfde productie halen met minder mest. De Mestbank of de landbouworganisaties moeten dan wel aan de landbouwers vertellen hoe zij per teelt en per soort grond gericht moeten mesten. Ik denk dan aan erwten, bonen, sla enzovoort. Dat is een groot werk, maar ik denk wel dat het een mogelijke oplossing is.

Een andere oplossing voor het probleem van de mestverwerking is het stimuleren van de export van verwerkte mest. Sommige landen zijn vragende partij. Ook de Waalse boeren zijn nog altijd vragende partij voor verwerkte mest. Zij gebruiken nu vooral kunstmest omdat ze te weinig varkensmest hebben.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Peeters, ook de vorige keer heb ik al gezegd dat uw pleidooi een tegenspraak bevat. U verwijst naar Nederland. Nederland heeft meer varkens dan Vlaanderen. De stallen zijn er ook veel groter dan bij ons. U pleit voor dierenwelzijn en strenge milieumaatregelen waar we vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds zwaar op inzetten. Door de wetgeving op het dierenwelzijn enzovoort is schaalvergroting een van de elementen om een antwoord te bieden op het behoud van de rentabiliteit.

U zegt dat emissiearme stallen niet meer gestimuleerd mogen worden. Dat betekent dat men met de oude stallen blijft zitten en dat de varkensboeren niet meer worden gestimuleerd om over te schakelen. Schaalvergroting is een essentieel element om de rentabiliteit te behouden, wat niet wil zeggen dat het geen familiale bedrijven meer zijn.

De onderhandelingen over de omzetting van de Nitraatrichtlijn in Vlaamse regelgeving werden gevoerd tussen de Vlaamse minister voor Leefmilieu en de Europese leefmilieu-administratie. De voorbereidingen zijn dan ook op het bevoegde kabinet gebeurd, maar ook mijn kabinet werd bij de voorbereiding betrokken.

Wat de onderbouwing van de onderhandelingstekst betreft, is een beroep gedaan op deskundigen uit zowel het beleidsdomein Leefmilieu, de Vlaamse Landmaatschappij en de Vlaamse Milieumaatschappij, als het beleidsdomein landbouw, de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek. Bovendien zijn ook externe deskundigen in de bodemkunde daarbij betrokken.

Ik ben ervan overtuigd dat men die onderhandelingen goed heeft aangepakt. Het klopt dat het resultaat niet is wat de landbouwsector had verwacht. Ik begrijp dus de reactie van die sector. In het verleden hebben diezelfde landbouwers immers heel wat inspanningen geleverd op dit gebied. Sommige leden hebben daar al op gewezen. Er is vooruitgang geboekt wat de waterkwaliteit betreft. Ik wijs er ook op dat de voorbije tien jaar het aantal goede meetpunten in het uitgebreide MAP-meetnet is gestegen, van 40 naar 70 procent.

Ik wil ook onderstrepen dat de Europese Commissie bevestigt dat Vlaanderen goed werk levert. De Commissie stelt echter dat, met het oog op de dwingende bepaling van de Nitraatrichtlijn, de verbetering van de waterkwaliteit toch nog moet worden versneld. Daarom was er nood aan een bijkomend actieplan. Rekening houdend met die onderhandelingspositie van de Europese Commissie viel er mijns inziens niet meer uit die onderhandelingen te halen. Minister Schauvliege en de mensen die daarover hebben onderhandeld, hebben een verdienste. Sommigen vinden dat er meer uit de brand was te slepen, maar de beste stuurlied staan natuurlijk steeds aan wal.

Men vroeg me wat volgens mij de negatieve gevolgen zijn van het nieuwe MAP voor de land- en tuinbouw in Vlaanderen. Het verscherpen van de meeste bemestingsnormen heeft als rechtstreeks gevolg dat de hoeveelheid mest die op Vlaamse bodem kan worden gebracht, afneemt. Daardoor zal 20 à 30 procent meer mest moeten worden verwerkt en/of geëxporteerd. Dat zal gevolgen hebben voor de kostprijs van de verwerking en de vereiste mestverwerkingscapaciteit. Dat de normen zijn afgestemd op de gemiddelde opbrengsten van teelten, heeft voor bepaalde teelten tot gevolg dat het behalen van topopbrengsten minder vanzelfsprekend zal zijn en aangepaste bemestingstechnieken zal vergen. Om dat te verhelpen, voorziet het plan in de uitzonderingsmogelijkheid voor meer bemesting voor teelten met hogere opbrengsten.

Overigens heeft de toepassing van het principe van het evenwicht tussen de afvoer van nutriënten en bemesting voor stikstof ertoe geleid tot bepaalde bemestingsnormen konden worden opgetrokken. Meer bepaald geldt dat voor het grootste deel van het graslandareaal en voor de combinatie van gras en maïs. Ik wijs erop dat dit de teelten zijn met het grootste areaal binnen onze landbouwoppervlakte.

Een ander gevolg van dit actieplan is dat nitraatresidumetingen voortaan zullen worden gebruikt als begeleidingsinstrument voor boeren en tuinders, om de vooropgestelde nitraatresidunormen in de bodem te realiseren.

Dan is er het flankerend beleid. Ik werk daar heel hard aan, en dat natuurlijk in samenspraak met de minister van Leefmilieu. Ik wil de land- en tuinbouwers maximaal helpen om op een goede manier om te gaan met de bepalingen van dit vernieuwde mestbeleid. Net zoals in andere dossiers krijg ik de ene keer lof toegezwaaid, en is men de andere keer wat kritischer. Dat is nu eenmaal eigen aan ons vak. Ik zal alles in het werk stellen om dat flankerend beleid te realiseren.

Ik geef wat meer tekst en uitleg bij dat flankerend beleid. Er is sprake van een aantal principes die ik heel belangrijk vind en waarmee we tegemoetkomen aan de verzuchtingen die de leden hier hebben geuit. Wat het Vlaamse mestbeleid betreft, zal er een administratieve en functionele scheiding worden uitgewerkt met betrekking tot beleid, controle en begeleiding. Een dergelijke scheiding moet leiden tot een efficiënter, transparanter, doelgerichter en meer gesteund mestbeleid, dat maximaal gericht is op de verbetering van de waterkwaliteit. Dat is immers waar het uiteindelijk om draait, en de Nitraatrichtlijn formuleert zeer duidelijke doelstellingen. Daar is in het verleden al veel over gesproken, maar nu zal dat daadwerkelijk worden uitgevoerd. Dat zal natuurlijk nog wel wat werk vragen, maar voor mij is dat het eerste, erg duidelijke uitgangspunt van dat flankerend beleid.

In het verlengde daarvan moeten de land- en tuinbouwers zelf meer kunnen worden betrokken en zich zelf meer verantwoordelijk kunnen weten met betrekking tot het volgen van de diverse MAP-meetpunten. Er zullen daarom extra middelen worden uitgetrokken om waterkwaliteitsgroepen op te richten, die de meetresultaten van de kritische meetpunten periodiek opvolgen en die een beroep kunnen doen op advies van deskundigen om te komen tot realistische bijsturingen in de bedrijfsvoering, op maat van de praktijk. Ook dat is een heel belangrijk element. Dat zal heel concreet worden uitgevoerd.

Ook krijgen de erkende praktijkcentra een grotere rol in het onderzoek naar oordeelkundige bemestingstechnieken en bij de begeleiding van landbouwers die met de nieuwe bemestingsnormen aan de slag moeten. Ze zullen ook een belangrijke rol krijgen bij het opzetten van de voornoemde waterkwaliteitsgroepen.

Het controlesysteem zal efficiënter en meer resultaatgericht worden uitgebouwd en dat zoveel mogelijk in samenspraak met en afgestemd op het bestaande controlesysteem in het kader van de Europese inkomenssteun.

Op het vlak van administratieve vereenvoudiging zal maximaal gebruik worden gemaakt van het e-loket, dat zijn diensten reeds heeft bewezen, in het kader van de verzamelaanvraag.

Ik kom tot het laatste principe. In het kader van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds zullen financiële middelen worden uitgetrokken om de verstrengingen in het nieuwe MAP op het vlak van mestopslag op te vangen en om de mogelijkheden die mestscheiding kan bieden, economisch draaglijker te maken.

Op dit moment wordt niet gedacht aan een vangnet voor de bedrijfsleiders die moeten afhaken. Wel is het zo dat bedrijven steeds een beroep kunnen doen op de faciliteiten voor bedrijven in moeilijkheden binnen het kader van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds en op de diensten van Boeren op een Kruispunt.

Collega's, ik ben me zeer goed bewust van de ernst van de situatie. Ik heb bijvoorbeeld voor de varkenssector dag en nacht gewerkt en op Europees niveau een en ander verkregen. Mijnheer Sintobin, u weet dat de prijzen licht zijn gestegen, hoewel we hout moeten vasthouden, maar het heeft gewerkt. Het waren dus geen praatbarakken of iets dergelijks. Met deze zes principes zal ik heel concreet uitvoeren wat moet worden uitgevoerd. Ik ben ervan overtuigd dat de administraties zich daar volledig voor engageren. Mocht dat niet zo zijn, zal er heel kordaat worden opgetreden.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik wil even reageren op de uiteenzettingen van de collega's. Ik begrijp dat CD&V hier in een moeilijke positie zit. Men moet enerzijds proberen zijn ministers te sparen en anderzijds moet men op het terrein de boeren sussen en gelijk geven. Het is inderdaad een slecht akkoord.

Het verhaal van Groen! kennen we: een ecologisch paradijs bouwen op een economisch kerkhof. Wat me stoort, is de houding van de N-VA. Ik weet niet of wat de heer Vandaele hier komt te vertellen, een N-VA standpunt is, namelijk dat het MAP 4 nog niet zo slecht is. Ik denk dat ik dat goed heb verstaan. Mijnheer Vandaele, ik hoop dat u wat u hier vertelt, ook op het terrein zult vertellen.

Minister-president, ik begrijp dat de reactie van de landbouwers is dat ze zeggen dat ze al jaren veel inspanningen doen voor het leefmilieu. Ik denk niet dat iemand in deze commissie dat ontkent. Dat heeft geleid tot een betere waterkwaliteit en een betere leefmilieukwaliteit in het algemeen. Toch legt men de landbouwers nog strengere normen op. De vraag is: waar stopt het? Het MAP 5 is misschien nog strenger. Dat is de hele discussie, niet alleen op Vlaams niveau maar ook op Europees niveau. De discussie wordt steeds meer toegespitst op de tegenstelling tussen ecologie en economie. Voor mij is landbouw nog altijd economie. Ik ga ermee akkoord dat er moet worden voldaan aan een paar leefmilieumaatregelen, maar ik vind dat de slinger stilaan de verkeerde richting opgaat.

Wat betreft de onderhandelingen zegt u dat er niets meer viel uit te halen. Ik begrijp dan niet waarom men de landbouworganisaties gezegd heeft dat er een onderbouwd akkoord is waarmee men naar Europa zal gaan, en dat het wel zal lukken. Men is telkens beginnen toe te geven. Dat heeft geleid tot dit akkoord. Ik ben er verwonderd over dat u zegt dat de beste scheepslui aan wal staan. Ik denk dat dat dan ook gaat over de heer Vanthemsche. Ik wil hem nogmaals citeren in verband met de onderhandelingen: "Van januari tot november hebben we aan de onderhandelingstafel gezeten in harde maar faire onderhandelingen. De Vlaamse overheid verzekerde ons dat wat op tafel lag goed onderbouwd en verdedigbaar was. Maar daarvan bleek na discussie met Europa niets over te blijven. De Commissie kieperde de gevolgde methodologie gewoon overboord en stelde botweg dat er 10 procent nitraatgift af moest en dat de fosfaatnormen niet streng genoeg waren. En dus begon Vlaanderen stap voor stap toe te geven. Ik begrijp dat er uiteindelijk een compromis gevonden moet worden, ik begrijp niet dat men niet in staat is om een goed onderbouwd voorstel, waarvan men zelf gezegd heeft dat men erin gelooft, te verdedigen. Zijn er dan twee soorten wetenschap in Europa: een Vlaamse en een Europese?" Dat schrijft Piet Vanthemsche de dag na de bekendmaking van het MAP 4. Ik denk niet dat hij behoort tot de scheepslui die aan wal staan: ik denk dat hij de vinger op de wonde legt.

Ik dank u voor de toelichting van de zes principes van het flankerend beleid. Ik denk dat het goede principes zijn, maar de uitvoering zal nog zijn tijd vragen. De vraag is of dat flankerend beleid zal volstaan om de negatieve gevolgen van het MAP 4 op te vangen. Dat zal de toekomst moeten uitwijzen, maar ik vrees ervoor.

Ik heb nog een laatste vraag: wat is uw visie op het overhevelen van de Mestbank van het beleidsdomein Leefmilieu naar het beleidsdomein Landbouw?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, uw antwoord is bijzonder belangrijk en getuigt van een groot engagement. Maar hier en daar zal er de komende dagen en weken nog wat verduidelijking moeten komen.

Ik verwijs naar het laatste vraagje van de heer Sintobin over de Mestbank. Uw eerste uitgangspunt was zeer duidelijk: beleid, controle en begeleiding worden gescheiden. Ik heb er begrip voor dat u vandaag nog niet kunt zeggen hoe dat concreet zal worden geïmplementeerd. Dat daar grote belangstelling voor is in deze commissie, is evident omwille van het feit dat daarover bijzonder veel vragen in de landbouwsector leven. We zullen daarover de komende weken nog meer duidelijkheid moeten krijgen.

Er bleef nog een vraag hangen bij mij. Welke middelen staan er tegenover die zes bijzondere engagementen? Ik begrijp dat u daar vandaag nog niet kunt op antwoorden. We zouden daar in de loop van de volgende weken graag meer duidelijkheid over krijgen.

Ik zou nog willen benadrukken dat de boeren uitermate bereid zijn om milieu-inspanningen te leveren. Ze hebben dat in de voorbije jaren al ten overvloede bewezen. Natuurlijk moet hun bedrijf leefbaar blijven, daarom is de begeleiding van de landbouwers bijzonder belangrijk, minister-president. U zult daarbij de praktijkcentra sterker inschakelen. Welke extra middelen zult u daarvoor plannen? Zullen we dat weten bij de begrotingsbespreking over enkele maanden? Of zult u ons vroeger duidelijkheid kunnen verschaffen?

Over het vangnet heb ik een meer genuanceerde mening. Voorlopig gaat u daar niets aan doen omdat we de vzw 'Boeren op een kruispunt' hebben. Dat is een schitterende vereniging. Jammer genoeg heeft ze te veel werk. Andere economische sectoren hebben voor zware problemen echter wel een vangnet. Ik ben mij ervan bewust dat zoiets geld kost, en dat het geld de sector verlaat. Een eerste optie of beleidskeuze zou ik dat zeker niet willen noemen. Integendeel zelfs, de sector wordt niet beter van die middelen, maar soms moeten we de mensen opvangen die niet onmiddellijk weer aan de bak geraken. Werknemers hebben een sociaal statuut en worden opgevangen, maar zelfstandigen die ten gevolge van radicale hervormingen van de sector moeten afhaken, blijven soms in de kou staan. We moeten rekening houden met de dramatische situatie die zich in een aantal gezinnen in Vlaanderen voordoet. Ik wil dat niet overdrijven, maar als we in alle openheid een gesprek aangaan, bijvoorbeeld met begeleiders van 'Boeren op een kruispunt', worden we toch wel geconfronteerd met schrijnende situaties. Wie dicht bij de landbouwsector staat, ervaart dat ook. Ik pleit ervoor om na te gaan wat we extra kunnen doen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: De uitwerking van de zes principes moet grotendeels nog gebeuren. Ik heb er alle begrip voor dat ze vandaag nog niet helemaal uitgeklaard zijn. Het zijn belangrijke principes. Ik heb gehoord dat er effectief op wordt ingezet. Er moeten resultaten worden gehaald en er staan middelen tegenover. We moeten die zes principes vasthouden. Het zijn ankerpunten binnen het hele flankerende beleid. Er zijn nog wel flankerende maatregelen mogelijk, die kunnen nog worden onderzocht. Die zes pilaren zijn belangrijk. We zullen de realisatie ervan met grote interesse opvolgen.

Er is verwezen naar het controlebeleid. Controle is belangrijk en moet resultaatgericht zijn. Dat hebt u duidelijk onderstreept. We moeten die discussie voortzetten bij de verdere uitwerking van decreten, samen met de mensen die het controlebeleid moeten uitvoeren.

Ik wil nog reageren op de replieken van enkele collega's, aanvullend op het antwoord van de minister-president op de heer Peeters. Ik wil hem een discussie in het parlement in herinnering brengen. Er is inderdaad nog een discussie geweest in de commissie Landbouw, ook in de commissie Leefmilieu, mijnheer Peeters, waar u hebt gesproken over de uitbreiding van de varkenpopulatie mits mestverwerking. Bij de bespreking van het voortgangsrapport is u heel duidelijk gezegd dat de 67.000 extra varkens allemaal verwerkte mest hebben. De Mestbank heeft dat bevestigd: er is geen extra milieulast door die extra varkens. Integendeel,

doordat er zo wordt ingezet op de mestverwerking, wordt er zelfs meer verwerkt dan in principe werd vooropgesteld. Er is dus extra milieuwinst. Dat heeft de Mestbank ook bevestigd. Ik kom terug bij de resultaatgerichte doelstellingen: dat slaat niet echt op de varkenssector.

De heer Sintobin haalt de moeilijke positie ook aan: het actieplan is complex. De landbouwers erkennen de doelstellingen heel duidelijk. De weg ernaartoe is niet altijd eenduidig. Daar kan en moet over worden gepraat. We moeten een overeenkomst sluiten met Europa.

U zegt dat de parlementsleden naar de landbouwers gaan om hen te sussen. Daar wil ik op reageren. Het is niet omdat het moeilijk is dat je de communicatie met de landbouwers moet uitsluiten. Ik ben alleszins niet vanuit dat oogpunt gaan luisteren naar die landbouwers. Integendeel. Ik heb hun wel gevraagd wat de bijzondere knelpunten zijn. Er zal ook hier in dit parlement gewerkt moeten worden aan het in het decreet uitvoerbaar maken van het actieplan. Het is belangrijk te weten wat zij als bijzondere knelpunten of gevaren zien, zodat we daar rekening mee kunnen houden, en ook om te horen welke flankerende maatregelen zij voorstellen om de weg draaglijker of haalbaarder te maken. Het is vanuit dat oogpunt dat ik graag tussen de landbouwers sta.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, de heer Sintobin maakt er zich blijkbaar zorgen over dat ik hier iets anders zou vertellen dan op andere plaatsen. Mijnheer Sintobin, ik vertel overal altijd hetzelfde. Mijn kinderen zeggen dat ook: “Pa, je vertelt altijd hetzelfde.” Maakt u zich dus vooral geen zorgen. Dit moeilijke dossier moet in solidariteit door de regering worden aangepakt. Mijnheer Sintobin, de N-VA maakt vooralsnog deel uit van die regering. Dat is dus geen probleem.

Minister-president, u wijst op de verbeterde waterkwaliteit. Dat klopt. 70 procent van de meetpunten zijn goed. Slechts op 33 procent is er in de winter van 2009-2010 een overschrijding van de nitraatnorm geweest. 10 jaar geleden was dat 59 procent. Dat is toch een flinke verbetering. Eén kleine kanttekening: in het IJzerbekken en het Maasbekken is er in de recente periode een verslechtering. Dat is jammer. Het probleem is zeker niet van de baan. We moeten daar samen aan blijven werken. We moeten dat doen zonder de mensen een rad voor de ogen te draaien. Ik heb soms het gevoel dat sommigen dat willen doen. De landbouwers moeten weten wat de uitdagingen zijn en wat Europa eist, en dat wij er allemaal, zowel de landbouwers als de politici, belang bij hebben dat dit op een serieuze manier wordt gedaan.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Mijnheer Sintobin, wij zien de tegenstelling tussen ecologie en economie niet. Wij vinden dat dat samen spoort of niet spoort, en zeker in een sector als de landbouw.

Mevrouw Rombouts, ik kom even terug op het aspect mestverwerking. Ik heb in de commissie Leefmilieu inderdaad over de pieklozingen een vraag gesteld. Ik heb ook tijdens de voortgangsrapportage over deze problematiek iets gezegd. Langs de andere kant kunnen we er niet omheen dat de IJzer- en Maasbekkens probleembekken zijn. In die bekkens zijn ook de meeste varkens aanwezig.

Mestverwerking is ook geen probleemloze techniek. U weet wat er deze winter in Merksplas is gebeurd. Mestverwerkers hebben daar ernstige overtredingen begaan, ook op bevroren landbouwgrond, wanneer het absoluut niet kon. Gelukkig zijn ze geverbaliseerd. Mevrouw Schauvliege moet toegeven dat er met betrekking tot de mestverwerking geen monitoring is en geen opvolging van de waterkwaliteit. We kunnen dat spoor niet blindelings volgen. We moeten kritisch blijven voor deze techniek want ze is zeker niet zonder probleem. Ook de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) zegt dat er geen beste beschikbare

technologie voor is. Er blijven problemen met effluent dat wordt geloosd in oppervlaktewater. Denk nu niet dat het probleem mestverwerking van de baan is.

Minister-president, zes engagementen: dat is niet niets. Ik heb dit MAP 4 heel genuanceerd benaderd omdat het uitgangspunt goed is. Ik zie problemen voor de landbouw voor wat betreft de toepasbaarheid. Ik wens u succes als u zegt dat u in de sector rond deze zes punten wilt werken.

Mijnheer Callens, ik steun u wanneer u het hebt over de drama's in de sector. Ik word daar af en toe over aangesproken. Dat gaat inderdaad soms ver, tot en met zelfmoord. Dat is niet te wijten aan MAP 4. Niet alleen aan MAP 4 en niet alleen aan de bijkomende eisen voor dierenwelzijn. Het heeft ook te maken met de keiharde concurrentiestrijd tussen de landbouwers zelf. Ze wringen elkaar zelf de nek om. Wij moeten dit genuanceerd brengen. Wij moeten niet zeggen dat de landbouw kapot gaat als gevolg van de te hoge milieueisen. Dat is niet correct.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, de heer Peeters legt een link tussen pieklozingen en het feit dat er in bepaalde regio's meer varkens zijn of meer mestverwerking is. Voor het verslag wil ik hier zeggen dat ook die stelling niet is bevestigd door de Mestbank.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, voor het verslag: het is inderdaad niet wetenschappelijk bewezen. Maar er komt een onderzoek over deze problematiek. Wij verwachten het in maart of april. Ik kijk ernaar uit.

De heer Karlos Callens: Wij moeten samen met de commissie hopen dat eerst en vooral de mogelijkheid om dierenmeel te gebruiken in de voeding misschien al een klein pleistertje zou zijn op de wonde. Dat is misschien op komst. Wij kunnen alleen maar hopen dat het wordt toegelaten omdat de oorzaken van de ziekte voor een groot deel verdwenen zijn.

Minister-president, wij moeten hopen dat de derogatie er dan ook komt. Als wij dat kunnen bereiken, zullen wij die wonde toch een beetje kunnen zalven.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, uw laatste opmerking komt ook bij de vraag van de heer Verfaillie aan bod. Deze problematiek, met betrekking tot dierenmeel enzovoort, wordt ook door de Europese Commissie en Europese Raad verder opgevolgd. Wij zullen daarin wellicht in de loop van dit jaar stappen vooruit kunnen zetten. U wordt weer eens op uw wenken bediend.

Wat de Mestbank betreft, mijnheer Sintobin, zijn we volop bezig met de uitvoering van het eerste principe. Ik ken de problematiek al een hele tijd. Toen ik minister van Leefmilieu was, was dat ook een van de elementen. Ik zal er alles aan doen om dat nu te finaliseren. Ik ga ervan uit dat iedereen mij daarin zal steunen.

Mijnheer De Meyer, ik kan inderdaad geen antwoord geven met betrekking tot de middelen. Ik zal in elk geval alles doen om de middelen die nodig zijn, vrij te maken om dit flankerende beleid mogelijk te maken.

Ik geloof echt in de land- en tuinbouw, en u samen met mij, collega's. We moeten er alles aan doen om de leefbaarheid voor onze landbouwers en tuinbouwers te garanderen. Ik zet mij daar volledig voor in. Ik ben heel behoedzaam om andere initiatieven te nemen inzake koude en warme sanering. Dat zou ook een slecht signaal zijn. Dat neemt niet weg dat we de ellende in landbouwbedrijven en -families moeten opvangen en er de nodige aandacht aan besteden.

Iedereen weet dat de derogatie een heel belangrijk element zal zijn. Ik ben zelf naar Parijs afgezakt om er met de minister van Landbouw Bruno Le Maire te spreken. Begin volgende week reis ik af naar Polen, waar ik contact zal hebben met de landbouwminister. Ik zal ook contacten hebben met de landbouwminister van Tsjechië. Het is belangrijk dat we veel energie stoppen in de problematiek van de derogatie. Mochten we die niet hebben, dan zouden heel wat rundveebedrijven extra problemen krijgen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik wil nog even reageren op een paar opmerkingen van collega's. Mijnheer Peeters, u zegt dat u geen tegenstelling ziet tussen ecologie en economie, maar pleitte er twee weken geleden in deze commissie voor om de export van varkens af te bouwen omwille van milieumaatregelen. Ik zie toch een zekere tegenspraak in wat u vertelt.

Mijnheer Vandaele, ik zal er persoonlijk voor zorgen dat men ook in landbouwmiddens weet dat de N-VA vindt dat het een goed MAP 4 is.

We zullen moeten afwachten wat de Mestbank concreet brengt. Ik heb trouwens ook een vraag ingediend aan minister Schauvliege, die waarschijnlijk na het reces zal worden geagendeerd. Ik wilde natuurlijk graag weten wat u daarover dacht, minister-president, alvorens ik naar de commissie Leefmilieu trok.

Voorzitter, ik had oorspronkelijk een interpellatieverzoek ingediend, maar dat werd afgewezen. Ik kan ook begrijpen waarom: aan een interpellatie kun je immers een motie koppelen, en dat zou bij sommige collega's misschien tot moeilijkheden kunnen leiden.

– *De heer Jos De Meyer, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Mijnheer Sintobin, die beslissing is unaniem genomen in het Uitgebreid Bureau. Ik kan u die beslissing straks, bij de regeling van de werkzaamheden, nog verder toelichten.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het schorsen van invoerheffingen op granen - 1430 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister-president, collega's, vorige week bereikte ons het bericht dat vanaf deze week tot eind juni 2011 in de Europese Unie geen invoertarieven meer geheven worden op bepaalde granen. Zo wil Europa de druk van de graanmarkt en de prijs van het veevoeder halen, vooral met het oog op de problemen in de varkenshouderij. De maatregel wordt toegepast voor lage en middelmatige kwaliteit en voedergerst. Ik heb intussen vernomen, minister-president, dat u er druk mee bezig bent om dierenmeel te kunnen gebruiken in de voederstoffen voor de dieren.

De druk zou nog kunnen worden verlaagd door de maatregel uit te breiden naar alle ingrediënten van veevoerders. Ik denk bijvoorbeeld aan soja, waar ook een aantal invoerrechten op rusten, alsook op een aantal andere ingrediënten.

Ziet u een mogelijkheid om initiatief te nemen om bij de Europese Unie te pleiten voor en te vragen naar een uitbreiding van de afschaffing van invoertarieven bij alle ingrediënten van veevoerders? Ziet u bijkomende mogelijkheden om de kosten van het veevoeder te verlagen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Gezien de hoogoplopende prijzen van grondstoffen en meer in het bijzonder van diverse graansoorten heeft de landbouwadministratie op mijn verzoek de Europese Commissie begin dit jaar aangespoord om de mogelijkheden voor een tijdelijke opschorting van de invoerrechten op voedergranen te onderzoeken. Zoals de heer Verfaillie al zei, heeft het beheerscomité van 17 februari 2011 beslist dit ook daadwerkelijk te

doen. Tot 30 juni worden de invoerrechten binnen de tariefcontingenten van voedertarwe en gerst opgeschort.

Hoewel de impact van deze opschorting op zich niet overschat mag worden, ben ik daar toch positief over. Deze opschorting maakt immers deel uit van een pakket van door Vlaanderen gevraagde maatregelen om de voederkosten, in het bijzonder voor de varkenshouderij, onder controle te houden en de crisis in die sector aan te pakken. Dit bewijst dat de impact van Vlaanderen op het Europees landbouwbeleid niet onderschat mag worden. De ondersteuning van de private opslag van varkensvlees en de verkoop van graan uit interventie zijn eveneens realisaties in het kader van dit pakket aan maatregelen. Dit bewijst dat wij op een goede manier het verschil kunnen maken.

Mijnheer Verfaillie, u vraagt om een uitbreiding van deze opschorting naar andere ingrediënten van veevoeders. De prijs van veevoeders is voornamelijk afhankelijk van de prijs van de voornaamste ingrediënten, namelijk graan en sojaproducten. Het gaat dan om 60 tot 80 procent van de samenstelling. De invoer van sojabonen, kool- en raapzaad verloopt in de EU standaard rechtenvrij. De invoertarieven voor andere voedergranen zoals maïs en sorghum worden berekend op basis van de marktsituatie en staan al geruime tijd op nul. De invoer van de voornaamste ingrediënten verloopt nu dus reeds rechtenvrij.

In het kader van de actuele crisis is het ook belangrijk te werken aan een verbetering van de situatie op de lange termijn. Belangrijke discussies zoals het toelaten van diervoerders of een technische oplossing voor de nultolerantie van niet-toegelaten genetisch gemanipuleerde organismen (ggo's) vinden momenteel plaats binnen de Europese instellingen.

Op de landbouwrap van vorige week vond een discussie plaats over de inmenging van dierenmeel in veevoeders. De EU-Commissie heeft aangekondigd in het najaar een versoepeling voor te stellen van de huidige regels die deze inmenging verbieden. De lidstaten en de commissie bereikten vorige week ook een akkoord over een technische oplossing voor de nultolerantie inzake ggo-voeders. Er worden afwijkingen tot 0,1 procent toegestaan. Er komt dus geen einde aan het principe van de nultolerantie, maar in de praktijk wordt bij de metingen een afwijking toegestaan van 0,1 procent. Het Europees Parlement kan nog wel bezwaar aantekenen tegen dit voorstel.

In beide dossiers zal ik blijven streven naar een spoedige maar veilige en wetenschappelijk onderbouwde vooruitgang. Ook in de highlevelgroep Varkens zullen de voederkosten zeker verder aan bod komen.

Op nationaal niveau werken we aan een structurele verbetering via onder andere het Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen. Dat is opgemaakt in samenspraak met de vereniging van de mengvoederfabrikanten, BEMEFA en via de dialoogdagen in de varkenssector waarvan er intussen twee specifiek aan het thema voeder en voederkosten zijn gewijd.

Mijnheer Sintobin, dankzij onze actie zijn de tariefcontingenten van voedertarwe en gerst op Europees niveau opgeschort. Dat is nogmaals een bewijs dat wij op Europees niveau een bescheiden verschil kunnen maken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de midtermevaluatie van het Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 - 1438 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II) voor de periode 2007-2013 is halfweg. In het PDPO II zijn de doelstellingen inzake leefbaarheid van het platteland en de landbouwsector opgedeeld in vier assen. As 1 betreft de verbetering van het concurrentievermogen van de land- en bosbouwsector. As 2 gaat over de verbetering van het milieu en het platteland. As 3 gaat over betere voorzieningen op het platteland en diversificatie van de plattelandseconomie. As 4 betreft de Leaderprojecten die een meer gebiedsgerichte werking hebben.

Eind 2010 vond de Europees verplichte tussentijdse evaluatie plaats. Deze midtermevaluatie bestaat uit twee grote luiken. Enerzijds wordt de uitvoering van de maatregelen nagegaan. Anderzijds is er een evaluatie van de impact om na te gaan of de vooropgestelde beleidseffecten gerealiseerd werden. Zo'n tussentijdse evaluatie is zinvol en kan indien nodig aanleiding geven tot de nodige bijstellingen.

Minister-president, begin januari was er een hoorzitting over dit PDPO. Ik kon daar jammer genoeg niet bij aanwezig zijn. Wat zijn de belangrijkste elementen die uit de evaluatie naar voren komen? Welke conclusies trekt u uit deze midtermevaluatie? Geeft deze evaluatie aanleiding tot concrete aanpassingen van het PDPO II en zo ja, welke? Werden de lokale besturen, die zeker in as 3 en 4 gevat worden door het PDPO II, betrokken bij deze evaluatie? Zo neen, waarom niet?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik heb een vraag. Waarom is de helft van dit document opgesteld in drie talen terwijl er nadien opnieuw wordt overgeschakeld op het Nederlands? Kan dit zomaar? Het is maar een bijkomstig vraagje, maar het viel me op. Tot pagina 36 is de tekst in drie talen, de volgende pagina's zijn volledig in het Nederlands.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb hier het volledige document in het Nederlands. Wellicht zijn er verschillende versies van het rapport, en dat in drie talen is waarschijnlijk gemaakt voor Europa, maar het is zeker ook volledig in het Nederlands beschikbaar.

De voorzitter: Minister-president, ik vermoed dat wij het document hebben gekregen dat voor Europa is bedoeld.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sintobin, het probleem is dus opgelost: het bestaat volledig in het Nederlands.

Mevrouw Robeyns, het PDPO werd, halverwege zijn looptijd, geëvalueerd op zijn uitvoering en op zijn impact. Het financieel verloop van het programma zit algemeen goed op schema. Eind 2009 werd 40 procent van de middelen van het programma besteed, dat is in lijn met de planning.

Een aantal belangrijke maatregelen uit as 1 liggen voor op het schema, in het bijzonder vestigingssteun, 57 procent, en de investeringssteun, 50 procent, in het kader van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

De uitvoering van de maatregelen van as 2 zit goed op schema. Het aandeel van de betalingen bedraagt 43 procent van het totale budget en de prestaties zijn goed ten opzichte van de vooropgestelde doelstellingen. Dit is onder andere te danken aan de talrijke beheersovereenkomsten die doorliepen uit PDPO I. Tevens bleven de financieel belangrijkste agromilieu-maatregelen, onder andere de beheersovereenkomsten 'water' en 'groenbedekking', ongewijzigd ten opzichte van de vorige programmaperiode, wat de continuïteit bevorderde.

De maatregel voor de beheersovereenkomsten 'natuur' en 'bebossing van landbouwgronden' zitten sterk achter op de doelstellingen. Er is weinig interesse bij de landbouwers om deze beheersovereenkomsten af te sluiten. Dit is wellicht het gevolg van het feit dat de vrees er blijft in zitten dat het afsluiten van een dergelijke overeenkomst op termijn leidt tot een ruimtelijke bestemmingswijziging ten nadele van landbouw. Spijtig genoeg is er nog steeds veel wantrouwen omdat men in het verleden een en ander heeft meegemaakt.

Binnen de gebiedsgerichte assen 3 en 4 werden in de periode 2007-2009 respectievelijk 165 en 247 projecten goedgekeurd. Op regionaal vlak kan ervoor worden gekozen om ofwel een beroep te doen op steun vanuit as 3, ofwel vanuit Leader, as 4.

Vanuit dit gegeven wordt er geconstateerd dat bijna alle Leadergebieden gekozen hebben voor ruime doelstellingen en dat de gebiedsspecificiteit binnen as 4 afgenomen is in vergelijking met het vorige Leader+-programma.

De impact van het plattelandontwikkelingsprogramma wordt gemeten aan de hand van verschillende thema's: de impact op de competitiviteit en op het milieu, natuur en landschap en op voorzieningen op het platteland. Ik zal hierover niet verder in detail treden. Die kunt u terugvinden in het rapport en ik heb ze ook voor u opgelijst.

De voornaamste conclusie die uit deze evaluatie naar voren komt, is dat het programma goed op schema zit en dat de impact op sociaal, milieu en maatschappelijk vlak berekend kan worden. Uit de evaluatie komen niet direct aanbevelingen naar voren voor aanpassingen of voor nieuw beleid binnen het lopende programma.

Gelet op de resterende looptijd, tot eind 2013, en de zeer lange Europese procedures om wijzigingen door te voeren, is het niet aangewezen om op deze eerder korte periode nog een aantal nieuwe maatregelen te ontwikkelen, uit te werken en te implementeren bij de landbouwers.

De lokale besturen werden betrokken bij deze evaluatie. Met verschillende programma-verantwoordelijken werden bevestigingen georganiseerd. Een van de conclusies van de evaluatie is dan ook dat het PDPO onmiskenbaar een bijdrage levert in een meer geïntegreerde aanpak voor plattelandontwikkeling in Vlaanderen. In de Vlaamse plattelandregio's komen partnerschappen tot stand over sectoren heen en worden in het kader van Leader plaatselijke groepen opgericht met vertegenwoordiging van alle plattelandsactoren.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, de belangrijkste conclusies staan uiteraard ook in het rapport en ik zal uw antwoord zeker ook eens overlopen. Het is altijd positief om te vernemen dat alles goed op schema zit.

Ik wou vooral weten of er concrete aanpassingen zouden gebeuren op basis van de evaluatie. Ik kan begrijpen dat dat gezien de relatief korte termijn en vooral de moeilijke procedure op Europees niveau misschien niet aangewezen is. Ik veronderstel dat zo'n evaluatie bij de opmaak van een volgend PDPO altijd wordt meegenomen.

U stelt duidelijk dat de lokale besturen wel betrokken zijn. Ik had begrepen dat ze niet betrokken zijn, dat is misschien een misverstand.

Als er weinig interesse is voor een aantal maatregelen, moeten we daarover misschien beter informeren om het wantrouwen weg te nemen. Zeker naar aanleiding van het nieuwe PDPO moeten we bekijken hoe we dit kunnen evalueren en verbeteren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■